

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Күн авыл жирлеге башкарма комитеты

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Күн авыл жирлеге башкарма комитеты
КАРАРЫ

27 декабрь, 2024 ел

№ 84

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Күн авыл
жирлегендә жирләү һәм жирләү
эше турында

«Күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, «Үлгәннәрне күмү буенча хезмәтләр күрсәтүгә гражданнарның хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, «Жирләү һәм күмү эше турында» Федераль законны ғамәлгә ашыру чаралары турында» 2007 елның 18 маендағы 196 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. Түбәндәгеләрне расларга:
  - Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлегендә жирләү һәм күмү эше турында нигезләмә (1 нче күшымта);
    - жирләү буенча хезмәтләрнән гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнән сыйфатына карата таләпләр (2 нче күшымта).
2. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматы рәсми порталында (www.pravo.tatarstan.ru) һәм Питрәч муниципаль районы рәсми сайтында (www.pestreci.tatarstan.ru) бастирып чыгарырга (халыкка житкерергә).
3. Элегс каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Питрәч муниципаль районы
Күн авыл жирлеге башлыгы

Р.Г. Баһауов

Кушымта № 1

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Күн авыл
җирлеге башкарма комитеты
каарына

27 декабрь, 2024 ел № 84

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл җирлегендә җирләү
һәм җирләү эше турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл җирлегендә (алга таба - Нигезләмә) күмү һәм күмү эше турындагы нигезләмә “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар (алга таба - 8-ФЗ номерлы Федераль закон), “Улгән жирләрне күмү һәм күмү эше турында” 1996 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, Россия Федерациясе Президентының “Улгән кешеләрне күмү хокукларының гарантияләре турында” 1996 елның 29 июнендейге 1001 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Күмү һәм күмү эше турында» Федераль законны гамәлгә ашыру чарапары хакында» 2007 елның 18 маенданың 196 номерлы каары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл җирлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл җирлеге терриориясендә күмү эшен һәм күмүне оештыру тәртибен җайга сала (алга таба - Жирлек).

1.2. Әлеге Нигезләмә максатларында түбәндәгө төшөнчләр кулланыла:

якын туганнар - турыдан-туры югары һәм түбән линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабай, би һәм оныклар), шулай ук туганнан туган һәм туганнан булмаган (atalары яисә аналары уртак булган) абый - энеләр һәм апа-сөнеләр, уллыкка алынганнар, уллыкка алучылар;

дини зират – бер конфессиягә караган үлгәннәрне яки һәлак булғаннарны (алга таба – үлгәннәрне) тиешле дини йолаларны үтәп җирләү өчен билгеләнгән зират (җәмәгать зираты участогы);

җәмәгать зиратының хәрби кишәрлеге - үлгән хәрбиләрне һәм гражданнарны, аларга тиңләштерелгән категорияләрне күмү өчен хәрби җирләү йоласын үтәп билгеләнгән җәмәгать зираты кишәрлеге;

җирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - җирләү мәсьәләләре буенча маҳсуслаштырылган хезмәт тарафыннан җирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәэммин итү максатларында түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеге;

күмү зонасы-зиратының һәм (яисә) крематорийның күмү гамәлгә ашырыла торган функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар-катафаль транспорт белән үлгәннәрнең калдыкларын яисә көлен, җирләү продукциясен һәм күмүдә катнашучыларны ташу;

зират-ұлгәннәрнең калдықларын һәм көлен күмү өчен билгеләнгән жирләу билгеләнешендәге объект;

ирекле күмүләр өчен ябық зират-яңа күмү урыннары булдыру өчен территория тулысынча файдаланылған зират;

зират чоры – күмелгән гәүдәнең минеральләшүе төгәлләнә торган һәм туганнар каберенә түбәндәгечә базга күмү рөхсәт ителә торган вакыт;

колумбарий – көлне яки көл салынған савытларны күмү өчен билгеләнгән бина, аның бер өлешие яки корылмасы;

кремация-ұлгән кешенең калдықларын, биологик материалларны янғынга тапшыру;

жирләу урыны-жирләу билгеләнешендәге объект пространствосының ұлгәннәрнең калдықларын яисә көлен күмү өчен билгеләнгән өлешие;

жирләу урыны-жирләу билгеләнешендәге объект пространствосының этика, санитария һәм экология таләпләре нигезендә маҳсус оештырылған, ұлгәннәрнең калдықларын, көл һәм көл салынған савытларны күмү буенча йола гамәлләрен башкару өчен билгеләнгән өлешие;

минеральләштерү – жирләнгән жисемнен аерым химик элементларга һәм гади химик күшүлмаларга таркалу процессы;

кабер – жирдә, зиратта, колумбарийдан башка башка ритуаль корылмада күмү өчен участокта урнашкан һәм ұлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка яки көл салынған савытларда күмү өчен билгеләнгән урын;

кабер коймасы-кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган киртәләп торучы сзызыкли корылма;

кабер корылмасы-мемориаль мәгълүматны үз эченә алған, ұлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган архитектура-скульптура корылмасы (кабер ташы);

жәмәгать зираты - ұлгәннәрне жирләу урыннары аларның ихтыярын исәпкә алып яки жирләу мәсьәләләре буенча маҳсуслаштырылған хезмәт каары буенча каралған зират;

жирләу өчен билгеләнгән объект-шәһәр төзелеше яки архитектура комплексы, яки халықка ритуаль хезмәт құрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яки участок (зират, крематорий, колумбарий h. b.);

Ялғызак жирләу урыны-жирләу билгеләнешендәге объект территориясендәге бер ұлгән кешене, шул исәптән шәхесе Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән кешене жирләу өчен бирелә торган участок;

жирләу – Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә жиргә, утка яки суга тапшыру юлы белән, әхлакый таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә ұлгән кешенең гәүдәсен, сөякләрен, көлен жирләу буенча йола гамәлләре;

жирләу-ұлгән кешене элек ұлгән туганнарын жирләу башкарылған билгеләнгән тәртиптә бирелгән жирләу урынында жирләу;

туганнар-туганлыкта торучы барлық башка затлар, янын туганнарыннан тыш;

тугандаш жирләу урыны-жирләу билгеләнешендәге объект территориясендәге ұлгән кешенең туганы(һәм) элегрәк жирләнгән кишәрлек;

санитар-яклау зонасы-киңлекке Россия Федерациясендегі норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган зират һәм (яисә) крематорий һәм торак (селитеб) яки сәнәгать төзелеше арасындағы функциональ-территориаль зона;

жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт-жирле үзидарә органы тарафынан түләүсез күмү буенча гарантияләнгән хезмәтләр исемлеген күрсәтүче оешма;

жирләү турында таныклык-жирләү турында белешмәләр һәм жирләү урыны өчен җаваплы зат булган һәм аның жирләү урынынан алга таба файдалану хокукин раслый торган документ;

экстремумация-үлгән кешенең гәүдәсен, калдыкларын күмү урынынан суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен яки яңадан күмү өчен чыгару.

2. Жирләүне гамәлгә ашыру гарантияләре

2.1. Иренә (хатынына), янын туганнарына, башка туганнарына, вафат булган кешенең законлы вәкиленә яисә вафат булган кешене жирләү бурычын үз өстенә алган башка затка жирләү буенча түбәндәге хезмәтләр исемлеген түләүсез нигездә күрсәту гарантияләнә:

- 1) жирләү өчен киәкле документларны рәсмиләштерү;
- 2) табутны һәм күмү өчен киәкле башка әйберләрне бирү һәм китерү;
- 3) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратка (крематорийга)ташу;
- 4) күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү).

2.2. Ире (хатыны), янын туганнары, башка туганнары йә вафат булган кешенең законлы вәкиле булмаганда яисә алар тарафынан жирләү мөмкинлекке булмаганда, жирләүне башкару бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, шулай ук үлгәннәрнең шәхесе билгеләнмәгән очракта, жирләү буенча хезмәт күрсәтүләр үз өченә ала:

- 1) жирләү өчен киәкле документларны рәсмиләштерү;
- 2) тәнне киендерү;
- 3) табутны бирү;
- 4) үлгән кешене зиратка (крематорийга)алып бару;
- 5) күмү.

Үлгән кешене өөндә, урамда яисә башка урында жирләү Эчке эшләр органнары тарафынан аның шәхесе ачыкланғаннан соң, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе ачыкланғаннан соң өч тәүлек өчендә жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт тарафынан гамәлгә ашырыла.

Шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафынан билгеләнмәгән үлгәннәрне жирләү күрсәтелгән органнарың ризалыгы белән жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт тарафынан мондый очраклар өчен билгеләнгән жәмәгать зиратлары кишәрлекләрендә жирләү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.3. Әгәр жирләү үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган затлар акчалары исәбеннән башкарылса, күрсәтелгән затларга жирләү өчен гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр бәясенә тигез

күләмдә социаль пособие тұләнә.

2.4. Жирләу буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торған хезмәтләрнең бәясе, Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча Дәүләт комитеты белән килемштереп, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.5. Жирләу буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлегенең сыйфаты әлеге каарның 2 нче күшымтасында расланган Жирләу буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торған хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Жирлек территориясендә жирләу эшен оештыру

3.1. Жирлектә жирләу эшен оештыру Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының белки авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2. Жирлек территориясендә түләүсез құмұ буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген жирләу мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт (алга таба – махсуслаштырылған хезмәт) күрсәтө.

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылған хезмәт үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, вәкаләтле органның муниципаль хокукий актларына һәм жирләу һәм жирләу эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларға таянып эш итә.

3.4. Жирлек территориясендә махсуслаштырылған хезмәтнең эшчәнлеген оештыру әлеге Нигезләмә һәм жирләу һәм жирләу эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләу эшен финанс белән тәэмүн итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының норматив хокукий актлары нигезендә жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. Файдаланыла торған мәлкәткә ия булу, андан файдалану һәм аның белән эш итү

жирләу һәм жирләу эшен оештыру өлкәсендә, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне һәм құмұ урыннарын карап тотуны оештыру өлкәсендә вәкаләтләр

4.1. Жирлек территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру һәм жирләу урыннарын карап тоту өлкәсендә вәкаләтле орган вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлек территориясендә жирләу һәм жирләу эше өлкәсендә бердәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру;

2) жирлек территориясендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы муниципаль хокукий актлары таләпләренең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру.

3) махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан түләүсез нигездә күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәтүне, шул исәптән күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләрнең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

4) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районаның республика башкарма хакимият органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек;

5) жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актларны үз компетенциясе чикләрендә эшләү һәм кабул итү;

6) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәту кысаларында эшләр башкаруга юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның махсуслаштырылган хезмәт белән төзелгән контрактларның (шартнамәләрнен) үтәлешен тикшереп тору;

7) жирлек территориясендәге жәмәгать зиратлары территориясендә башкарылган барлық күмүләрне исәпкә алуны алыш бару, шул исәптән күмүләрне теркәү китабын алыш бару юлы белән (19 нчы форма);

8) жәмәгать зиратларында күмү зоналарын билгеләү һәм күмү (өстәмә күмү) өчен урыннар бирү;

9) үлгән кешене жирләү өчен зиратлар территорияләрендә түләүсез бирелә торган жир кишәрлеге күләмен билгеләү;

10) жирлек территориясендә жәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында караплар кабул итү;

11) яңа зиратлар төзү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын киңәйтү, күчерү, ябу чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

12) зиратлардан һәм максатчан билгеләнеш буенча жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп тору;

13) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

14) жирлек территориясендә жирләү эшен оештыру торышына еллык мониторинг үткәру;

15) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданнарга консультация бирү һәм килүчеләрне кабул итүне алыш бару;

16) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсуслаштырылган хезмәт жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә күрсәтә.

5. Күмү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып этика, санитария һәм экология таләпләренә туры китереп бирелгән жир кишәрлекләре һәм аларда үлгәннәрнең гәүдәләрен (калдыкларын) күмү өчен зиратлар, үлгәннәрнең көле салынган савытлар, шулай ук

ұлгеннәрне күмү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар тора.

5.2. Жирләу урыннарын булдыру түрүндагы карар гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафынан кабул ителә.

5.3. Төзелә торган, шулай ук гамәлдәге күмү урыннары сүтelerгә тиеш түгел һәм дайми су басу, шуышу куркынычы булғанда, жир тетрәүләрдән һәм башка табигый бәла-казалардан соң, хәрби жирләүләрдән тыш, вәкаләтле орган карары белән генә күчерелергә мөмкин.

5.4. Жирлек территориясендәге жәмәгать зиратлары ачық, ирекле күмү өчен ябық, ябық булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территориясендәге жирләу урыннары:

- 1) Ялғызаклар;
- 2) тугандаш;
- 3) дин тотучылар;
- 4) мактаулы;
- 5) хәрбиләр.

5.6. Жирлекнәң жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күмү (хәрби кишәрлекләр), мактаулы жирләүләр һәм бер диндә ұлгеннәрне күмү (дини кишәрлекләр) өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар), шулай ук колумбариyllар карала.

Зиратның хәрби кишәрлекләрендә жирләу өчен ұлгән кешенең 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданнар категориясенә каравын раслаучы документлар тапшырыла.

5.7. Күмү зонасы кварталларга һәм участокларга буленә.

5.8. Ұлгән кешенең гәүдәсе белән табутны күмү өчен каберләр төзегәндә кабер тирәнлеген жирле шартларга (грунт характеристына һәм грунт суларының тору дәрәжәсенә) карап билгеләргә кирәк. Шул ук вакытта кабер озынлығы ким булмаска тиеш

2 метр, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метрдан да ким түгел. Барлық очракларда да кабер тәбенең өслеге грунт сулары торышы дәрәжәссенән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләу урыннары жәмәгать зиратының билгеләнгән планировкасына туры китереп бирелә. Күмү урыннары арасындагы өзеклекләрнәң киңлеге 0,5 метрдан ким була алмый.

5.10. Койма урнаштырганда, аның ұлчәмнәре күмү өчен бүлеп бирелгән участокның норматив ұлчәмнәренә туры килергә тиеш. Киртәненә биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш. Кабер естенә қуелган корылмаларның биеклеге 2,5 метрдан артмаска тиеш.

5.11. Зиратның билгеләнгән планировкасын бозып, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл қырыйларында һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә күмү урыннарын урнаштыру рөхсәт ителми.

6. Ялғызак күмүләр

6.1. Бер кеше күмү урыны вәкаләтле орган тарафынан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Жирлек территориясендэ бер кеше күмү өчен түлэүсез бирелэ торган жир кишэрлегенең тэкъдим ителэ торган күләме 1,2 м х 2,2 м тэшкил итэ.

6.3. Ялгызак жирлэү өчен урын бирү турындагы гариза вафат булган кешенең ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яисэ законлы вэкиллэрэ тарафыннан, э андыйлар булмаганды вафат булган кешене жирлэү бурычын үз өстенэ алган башка затлар (алга таба – мөрэжэгать итүче) тарафыннан турыдан-туры вэкалэтле органга мөрэжэгать иткэндэ көгазьдэ тапшырыла (1 форма).

6.4. Бер кеше күмү өчен урын бирү турындагы гаризага түбэндэгэ документлар кушып бирелэ:

1) мөрэжэгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

2) берүзе күмү өчен урын бирү турындагы гариза белэн мөрэжэгать итүченең вэкиле, шулай ук мөрэжэгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белэн) мөрэжэгать иткэн очракта, мөрэжэгать итүче вэкиленең вэкалэтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгэндэ

(чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белэн);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгэн, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вакытларда билгеләнмәгән үлгән кешене жирлэүгэ Эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.

7) мөрэжэгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгэ ризалык.

6.5. Бер кеше күмү өчен урын бирүдэн баш тарту өчен нигез булып:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

3) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисэ дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынбарлыгына объектив рәвештэ инануны кыенлаштыра.

6.6. Ялгызак күмү өчен урын бирүдэн баш тарту өчен нигезләр булганда, вэкалэтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, Ялгызак күмү өчен урын бирүдэн дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерэ.

6.7. Бер кеше күмү өчен урын бирүдэн баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вэкалэтле орган:

мөрэжэгать итүче белэн бергэ күмү урынының жир кишэрлекен бүлөп бирү максатларында зиратны тикшерэ;

Ялгызак жирлэү өчен урын бирү турында каарны рәсмиләштерэ;

күмү урынын теркәүне күмүләрне теркәү кенәгәсендэ гамәлгә ашыра.

6.8. Ялгызак күмү өчен урын бирү турындагы яисэ Ялгызак күмү өчен урын бирүдэн баш тарту турындагы каар вэкалэтле орган тарафыннан мөрэжэгать итүче мөрэжэгать иткэн көнне кабул ителэ.

6.9. Ялгызак күмү өчен урын бирү яисэ Ялгызак күмү өчен урын бирүдэн баш

тарту турындағы карап мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә (7, 13 формалар) бирелә.

7. Тугандаш күмүләр

7.1. Кардәшләрне күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнарны күмү урыннары ир белән хатынны, якын туганнарны һәм башка туганнарны күмү мәмкинлеген исәпкә алып бирелә.

7.3. Жирлек территориясендә туганнарны күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенән тәкъдим ителә торган күләме 2,5 м x 2,2 м тәшкил итә.

7.4. Тугандаш жирләү өчен урын бирү турындағы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла (2 форма).

7.5. Туганнарны күмү өчен урын бирү турындағы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) туганнарча жирләү өчен урын бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындағы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

7.6. Гаризаны карау, тугандаш күмү өчен урын бирү турында яисә тугандаш күмү өчен урын бирүдән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында (8, 14 формалар) билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

8. Мактаулы жирләүләр

8.1. Жәмәгать жирлекләре территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасының Питрәч районы алдында аерым казанышлары булган үлгәннәрне жирләү өчен мактаулы жирләү өчен участоклар (зоналар) төзелергә мәмкин.

8.2. Мактаулы жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Мактаулы жирләү урыннарында түбәндәге категория гражданнарны жирләү гамәлгә ашырыла:

1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;

2) Социалистик Хезмәт Геройлары;

- 3) Россия Федерациисе Хезмәт Геройлары;
- 4) I, II һәм III дәрәҗә Дан орденнары белән бүләкләнүчеләр, Дан орденының тулы кавалерлары;
- 5) I, II һәм III дәрәҗә Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнүчеләр, Хезмәт Даны орденының тулы кавалерлары;
- 6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;
- 7) Татарстан Республикасы Питрәч районының Мактаулы гражданнары;
- 8) Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль района үсешенә өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар житәкчеләре.

8.4. Жирлек территориясендә мактаулы жирләү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенең куләме 2,5 м x 2,5 м тәшкил итә.

8.5. Мактаулы жирләү өчен урын бири турындагы гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (2 форма).

8.6. Мактаулы жирләү урыны бири турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә::

- 1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);
- 2) мактаулы жирләү өчен урын бири турында гариза белән мәрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мәрәжәгать иткән очракта, мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;
- 3) вафат булучының Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Питрәч района алдындағы казанышларын раслый торган документлар (хезмәт кенәгәләренең (булган очракта) яисә хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документларның күчермәләре, таныклыклар һәм бүләкләрнең төп нөсхәләре) (;
- 4) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);
- 5) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);
- 6) мәрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

8.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бири турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирудән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында (8, 14 формалар) билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

9. Хәрби күмүләр

9.1. Жирлекнең жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күмү өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) (хәрби кишәрлекләр) каралырга мөмкин.

9.2. Хәрби жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгәннәрне хәрби участокларда жирләү үлгән кешенең ихтыяр белдерүен йә иренен, якын туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алып рөхсәт ителә.

9.4. Жирлек территориясендә хәрбиләр күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенең күләме 2,5 м x 2,5 м тәшкил итә.

9.5. Хәрби жирләү өчен урын бирү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (2 форма).

9.6. Хәрби жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәгө документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) хәрби жирләү урыны бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындагы белешмәнен күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) вафат булучының жәмәгать зиратының хәрби кишәрлекендә базга күмелергә мөмкин затлар категориясенә керүен раслаучы документлар.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында Карап кабул итү әлеге Нигезләмәнен 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

10. Туганы жирләнгән жирләү күмү (Подзахоронение)

10.1. Булган кабергә күмү буш урын булганды санитария нормаларын үтәп башкарыла. Күмгәндә табутлар арасындагы ара (табут белән урна арасында, урна белән урна арасында) вертикаль һәм горизонталь буенча 0,5 м дан ким булмаска тиеш, һәм ул жир катламы белән тузырыла. Табутларның өске катламыннан алып жир өслегенә кадәр жир катламының калынлығы 1 метрдан да ким булмаска тиеш.

10.2. Жирләү бары тик минеральләшү чоры узгач кына башкарыла, әмма соңғы жирләү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Кремациядән соң көл салынган урнаны күмү соңғы күмү вакытыннан узган вакытка бәйсез рөвештә башкарыла.

10.3. Жирлек территориясендәге зиратларда туганнарны, мактаулы, хәрбиләрне жирләү урынында күмәргә рөхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

10.4. Өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (3

форма).

10.5. Өстәмә күмүгә рөхсәт бирү түрүндагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү түрүнда таныклык (күмү түрүнда таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат түрүнде белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләүгә рөхсәт бирү түрүндагы гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе күшүп) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

4) үлем түрүнда таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация түрүндагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

7) үлгән кешенең күмү урыны исеменә теркәлгән зат белән (яисә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән) туганлык бәйләнешен раслаучы документлар йә үлгән кешене күмүгә аның язма ризалыгын раслаучы документлар;

8) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

Жирләү урыны исеменә теркәлгән зат үлгән очракта,

өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү түрүндагы гаризага шулай ук:

1) вафат булган кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрүнда таныклык (жирләү түрүнда таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат түрүнде белешмәләрнең булуын билгели);

2) жирләү урыны исеменә теркәлгән затның үлү түрүнда таныклыгы күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

3) кремация түрүндагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән).

10.6. Жирләүгә рөхсәт бирудән баш тарту өчен нигез булып:

1) кирәkle жирләү урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз жирләү күләменнән чыгып, табут белән күмү өчен буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

4) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып курсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

5) минеральләшү чоры тәмамланмаган, тузан салынган урнаны кабергә күмүдән тыш (табутны табутка күмгәндә);

6) үлгән кешене күмүгә рөхсәт бирү түрүнда гариза бирелгән очракта (үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрүнда таныклык булмагандан) күмүләрне

теркәү кенәгесендә ұлгән кеше исеменә күмү урынын теркәү турында белешмәләрнең булмавы.

10.7. Гаризаны карау, жирләу өчен урын бириү турында яисә жирләу өчен урын бирудән баш тарту турында карап кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнен 6.5-6.9 пунктларында (9, 15 формалар) билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

11. Ұлгән кешенең калдықларын (көлен) алга таба күмү өчен казып алу

11.1. Күмелгән кешенең калдықларын яңадан базга күмү өчен экспумацияләү санитария нормалары һәм қагыйдәләре таләпләрен исәпкә алыш башкарыла.

11.2. Жирлек территориясендә урнашкан зиратта жирләнгән ұлгән кешенең мәетен (көлен) алуга рөхсәт бириү түләүсез нигездә башкарыла.

11.3. Вафат булған кешенең жәсәден (көлен) алуга рөхсәт бириү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (4 форма).

11.4. Ұлгән кешенең жәсәден (көлен) алуга рөхсәт бириү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгесендә исеменә теркәлгән зат турында белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр ұлгән кешенең калдықларын (көлен) алга таба күмү өчен алу турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән) мөрәжәгать итсә.;

4) ұлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

7) мәрхүмнең алынган калдықларын (көлен) яңадан күмү урыны булуын раслый торган документ;

8) тиешле базга күмелгән вафат булған кеше белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкландырылған күчермәләре;

9) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

11.5. Ұлгән кешенең жәсәден (көлен) алуга рөхсәт бирудән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тапшырылған документларда тулы булмаган, бозып курсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны

кыенлаштыра;

3) жирләүләрне теркәү кенәгәсендә вафат булган кешенең исеменә жирләү урынын теркәү турында белешмәләрнең булмавы (жирләү турында таныклык булмаганда).

11.6. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт рәсмиләштерә;

кумуләрне теркәү кенәгәсендә яңадан күмү турында тиешле язманы кертә (бер үк вакытта үлгән кешенең калдыклары (көле) алынган жирләү урынында күмү турындагы язманы гамәлдән чыгара).

үлгән кешенең калдыкларын (көлен) чыгару буенча чараптар оештыра.

11.8. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирү турында яисә үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту турында карап вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

11.9. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирү турында яисә үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту турында карап мөрәжәгать итүчегө шәхсән кәгазьдәге документ рәвешенде (10,16 формалар) бирелә.

11.10. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) чыгару эшләре санитария кагыйдәләрен үтәп башкарлырыга тиеш.

Үлгән кешенең калдыкларын (туфрагын) чыгару эшләре тәмамлангач, ике нөсхәдә үлгән кешенең калдыкларын (туфрагын) чыгару турында акт төзелә, анда үлгән кешенең калдыкларын (туфрагын) чыгару буенча эшләрнең башлану һәм тәмамлану урыны, датасы һәм вакыты, күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта) күрсәтелә.

Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алу турындагы актның беренче нөсхәсе Вәкаләтле органда саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка кул куеп тапшырыла.

11.11. Күмү урынында бер генә үлгән кешенең калдыклары (көле) күмелгән очракта, күмү турында таныклык алына.

12. Күмү урыннарын теркәү (яңадан теркәү)

12.1. Жирлек территориясендәге жәмәгать зираты территориясендә ясалган һәр жирләү вәкаләтле орган тарафыннан жирләүләрне теркәү кенәгәсендә теркәлә.

12.2. Жирләү урынын яңадан теркәү жирләү урыны теркәлгән зат вафат булган очракта вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм мөрәжәгать итү характеристында була.

Күмү урыннарын яңадан теркәү өчен түләү алымый.

12.3. Жирләү урынын яңадан теркәү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (5 форма).

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы гаризага түбәндәгө документлар күшүп берелә:

1) күмү турында таныклык (махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан күмү турында таныклык булмаган очракта, күмү урынын теркәгән зат турында күмүләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләрнең булын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләү урынын яңадан теркәү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

4) күмү урынын исеменә яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган затның шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, шулай ук күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең шәхесен таныклый торган документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

6) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның үлү турында таныклыгы яисә аның нотариаль таныкланган күчермәсе (жирләү урынын теркәлгән зат үлгән очракта);

7) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның күмү урынын яңадан теркәлгән зат белән йә тиешле жирләү урынинда күмелгән зат белән туганлык бәйләнешен раслаучы документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

12.5. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (күмү турында таныклык булмаганды) күмү урынын теркәү кенәгәсендә вафат булган кеше исеменә теркәү турында белешмәләрнең булмавы.

12.6. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, күмү урынын яңадан теркәүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

12.7. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта вәкаләтле орган:

жирләү урынын яңадан теркәү турында каарны рәсмиләштерә;

күмүләрне теркәү кенәгәсендә тиешле язма кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы яисә жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындагы каар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул итәлә.

12.9. Жирләү урынын яңадан теркәү турында яисә жирләү урынын яңадан

теркәүдән баш тарту турында карап мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә (11, 17 формалар) бирелә.

12.10. Жирләү урыны исеменә яңадан теркәлгән затка вәкаләтле орган тарафыннан жирләү турында таныклык бирелә.

13. Жирләү турында таныклыклар рәсмиләштерү

13.1. Күмү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле күмү турында таныклык төзелә һәм бирелә (20 нче форма).

13.2. Күмүләр турында таныклыкларны, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче башкарыйланнарын да, рәсмиләштерү вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

13.3. Жирләү турында таныклыкта:

территориясендә күмү урыны булдырылган жәмәгать зираты исеме;

зиратның урнашу урыны (адресы);

жирләү төре (ялғыз, кардәшлек, дин, мактаулы, хәрби);

күмү күләме;

күмү урыны зиратта (квартал номеры һәм күмү участогы);

жирләү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (сонгысы – булган очракта).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла.

13.5. Жирләү турында таныклык рәсмиләштерү турындагы гаризага түбәндәгे документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) тиешле базда күмелгән вафат булучыга карата үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

4) үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе, тиешле жирләү урынында күмелгән көл салынган урна (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

5) тиешле базга күмелгән вафат булган кеше белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

Күмүләрне теркәү кенәгәсендә исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр булганда, бу затка күмү турында таныклык әлеге пунктның 3-5 пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырымыйча тутырыла.

13.6. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгөн яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, бу аларның чынлыгына объектив рөвештө инануны кыенлаштыра;

3) элек кирәклө жирләү урынына күмү турында таныклыкны башка затка бири;

4) күмүләрне теркәү кенәгәсендә башкарылган күмү турында белешмәләрнең булмавы.

13.7. Күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

13.8. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүне һәм бирүне гамәлгә ашыра.

13.9. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап вәкаләтле орган тарафыннан мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

13.10. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап мәрәжәгать итүчегә шәхсөн кәгазьдәге документ рәвешендә бирелә.

14. Зиратларны карап тоту һәм бару кагыйдәләре

14.1. Жәмәгать зиратларын карап тоту «Дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр) белән конкурс процедуralары нигезендә контрактлар (шартнамәләр) төзү юлы белән вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жәмәгать зиратларын карап тоту буенча подряд эшләренә агымдагы ремонт, жирләү билгеләнешендәге объектларны капиталь ремонтлау, жирләү бюджет акчалары хисабыннан башкарылган очракта дәүләт саклавындагы каберлекләрне һәм кабер ташларын карап тоту, зират территориясен жыештыру һәм чүп-чарны чыгару керә.

14.2. Жирләү өчен жаваплы гражданнар күмү урыннары территорияләрен чиста һәм тәртиптә тотарга, билгеләнгән урыннарга чүп-чар жыярга, күмү участокларында тере киртәләрне һәм чәчәк утыртмаларын карап торырга, кабер өстенә куелган корылмаларны (коймаларны) вакытында ремонтларга, кабер калкулыкларын төзәтергә, кабер ташларын һәм коймаларны урнаштырырга, янадан эшләргә һәм төшерергә бурычлы.

14.3. Жирлек территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә (нигезләмәгә 2 нче күшүмтә).

Улгэннәрне жирләү тәүлекнәң якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләр тынлык һәм тәртип сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләргә тыела:

- 1) кабер ташларына, күмү урыннарына яисә жирләү билгеләнешендәге объектларга сәяси, идеологик, раса, милли яки дини нәфрәт, яисә дошманлык мотивлары буенча йә нинди дә булса социаль төркемгә карата нәфрәт яки дошманлык мотивлары буенча тиешле эчтәлекле язмалар яисә рәсемнәр ясарга;
- 2) жәмәгать зираты территориясен чүпләргә;
- 3) ағачларны һәм қуакларны кисәргә;
- 4) этләрне йөртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кошлар тотарга;
- 5) учаклар кабызырга;
- 6) ком, балчык чыгарырга, чирәм кисәргә;
- 7) яшел утыртмаларны сыңдырырга;
- 8) спиртлы эчмелекләр эчәргә һәм исерек хәлдә;
- 9) туфракны казырга, төзелеш һәм башка материаллар запасларын калдырырга;
- 10) бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда чүп-чар, демонтаж ителгән иске кабер корылмалары (кабер ташлары), коймалар жыярга;
- 11) үз белдегең белән кабер казырга һәм жирләргә;
- 12) зират ябылғаннан соң аның территориясендә булырга.

14.7. Зиратларга массакүләм йөрү белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган тарафыннан маҳсус эш һәм зиратларга бару режимнары кертелергә мөмкин.

15. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге законнары бозган өчен җаваплылык

Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Күшымта № 1
Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Күн авыл
жирлеге башкарма комитеты
каары белән расланган
Нигезләмәгә
27 декабря 2024 года № 84

муниципаль районы _____ авыл жирлегендә жирләү хезмәтләре
күрсәтү максатларында файдаланыла торган документларның формалары

1 нче форма

(жирләү нәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган
очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны, эчке
эшләр булеге хезметкәренең вазыйфасы)

(шәхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(гариза бирүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мөрәҗәгать итүче вәкиленең
вәкаләтләрен раслый торган документның реквизитлары)

Ялгыз жирләү өчен урын бирү туринда белешмә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

жирләү өчен урын нәм жирләү туринда таныклык бирүегезне сорыйм
Үлгән кешенең соңғы теркәлгән яшәү *урыны :

Түбәндәгә документлар тапшырам:

- 1) мөрәҗәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе
(тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 2) мөрәҗәгать итүче вәкиле вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр
 ялгыз жирләү өчен урын бирү туринда гариза белән мөрәҗәгать итүче
вәкиле, шулай ук мөрәҗәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы

¹¹¹ Эчке эшләр органнары тарафыннан законнарда билгеләнгән срокларда шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәргә карата әлеге юл тутырылмый.

документның күчermәсе , мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;(тишерү өчен төп нөсхәсе белән)

- 3) үлем турындагы таныклыкның күчermәсен (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 4) кремация турында белешмә күчermәсе - мәетнең көле салынган урна белән күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.
- 6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән вафат булганны күмүгә эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.
- 7) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза биругче имзасы)

(дата)

2 форма

(жирләү һәм жирләү эше өлкәсенә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

мәрәжәгать итученен (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документтың реквизитлары)

(гариза бирүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мәрәжәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документтың реквизитлары)

Туганлық (мактаулы, хәрби) жирләү өчен урын бирү турында ГАРИЗА(кирәклесен ассызыкларга)

(фамилиясе, исеме,
атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

(фамилиясе,
исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

(зиратның исеме,
аның унашкан урыны (адресы))

зиратында

жирләү өчен урын һәм жирләү турында таныклык бирүегезне сорыйм

Үлгән кешенен соңғы теркәлү (яшәү урыны) урыны: _____

Түбәндәге документлар тапшырам:

- 1) мәрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 2) мәрәжәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр туганлы жирләү өчен урын бирү турында гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчегә мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) үлем турында таныклыкның күчермәсен (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 4) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнең көлен урна белән күмгәндә (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың туу фактын дәүләт теркәвенә
-

- алу фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгэн документ (туганлык жирләнүе өчен);
- 6) мәрхүмнең Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлек алдындагы казанышларын раслаучы документлар (хезмәт кенәгәләренең (булган очракта) яисә хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы башка документларның күчермәләре, таныклыklар hәм бүләкләрнең төп нөсхәләре)(мактаулы жирләү)
- 7) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында (хәрби күмү өчен) жирләнергә мөмкин затлар категориясенә каравын раслый торган документлар;
- 8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза биругче имzasы)

(дата)

З нче форма

(жирләү нәм жирләү эшпе өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документтың реквизитлары)

(гариза бириүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мөрәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документтың реквизитлары)

Жирләүгә рөхсәт бириү турында белешмә

Үлгән кешене күмүне рөхсәт итүегезне сорыйм _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

ялғыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмү урынында (кирәклесен ассызыкларга)
(зираттың исеме,
аның урнашкан урыны (адресы) _____
(каберлек урыны (адресы) зираттың исеме

сектор номеры _____ рәте номеры, күмү урыны номеры _____.
_____

Үлгән кешенен соңғы теркәлү (яшәү урыны) урыны: _____
_____

Тұбәндәге документлар тапшырам:

- 1) жирләү турында таныклық (жирләү турында таныклық булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне жирләү кенәгесендә булуын билгели);
- 2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр жирләүгә рөхсәт бириү турындагы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган документтың күчермәсе (дөреслек күшүмтасы белән чагыштыру өчен);
- 4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;
- 6) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә

- (чынын теркәп, төргөк өчен);
- 7) үлгән кешенең исеменә күмү урыны теркәлгән зат белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар (яисә тиешле жирләнгән урында күмелгән килеш), йә аның әлеге урында үлгән кешене күмүгә язма ризалыгы;
- 8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

Чираттагы документлар исеменә күмү урыны теркәлгән затның үлеме очрагында теркәлә:

- 9) үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмүне теркәү кенәгәсендә булуын билгели);
- 10) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклык күчермәсен (чагыштыру өчен тәп нөсхәсе белән)
- 11) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнең көлен урна белән күмгәндә (чагыштыру өчен тәп нөсхәсе белән).

(гариза бирүче имzasы)

(дата)

4 нче форма

(жирлэү юм жирлэү эшэе өлкэсэндээ жирле үзидарёнен вэкалэтле органы исеме)

(мерэжэгать итученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшэү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны)

(шэхесне таныклый торган документын реквизитлары)

(гариза бирүчे вэкиле тарафыннан бирелгэн очракта, мерэжэгать итүче вэкиленең вэкалэтлэрэн раслый торган документын реквизитлары)

Үлгэн кешене калдыкларын (көлне) алуга рөхсөт бирү турында белешмэ

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

урнын (адресы) зиратта жирлэнгэн ----- зиратның исеме, урнашу

(зиратның исеме, урнашу урнын (адресы))

секторның _____ рэте номеры, күмү урнын номеры _____.

Түбэндэгэе документларны беркетэм:

- 1) жирлэү турында таныклык (жирлэү турында таныклык булмаган очракта, вэкалэтле орган жирлэү урнын тэркэлгэн зат турында белешмэлэрнэ жирлэү кенэгэсендэ булуун билгели);
- 2) мөрэжэгать итученең шэхесен таныклый торган документ күчермэсэе (чагыштыру өчен төп нөсхэсэе белэн);
- 3) мөрэжэгать итүче вэкиленең вэкалэтлэрэн раслый торган документ, өгэр үлгэн кешенең калдыкларын (көлнө) алу турындагы гариза белэн алга таба янадан күмү өчен мөрэжэгать итүче вэкиле мөрэжэгать итученең вэкиле мөрэжэгать итсэ, шулай ук мөрэжэгать итученең шэхесен таныклаучы документын күчермэсэе (чагыштыру өчен төп нөсхэсэе белэн) мөрэжэгать итсэ;
- 4) үлем турындагы таныклыкның күчермэсэн (чагыштыру өчен төп нөсхэсэе белэн);
- 5) үлгэн бала туган очракта үлгэн баланың тууын дэүлээт тэркэвэе фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгэн документ;
- 6) кремация турында белешмэ күчермэсэе - мээтнен көле салынган урна белэн күмгэндэ (чагыштыру өчен төп нөсхэсэе белэн)

-);
- 7) мәрхүмнен казып алынган калдыкларын (көлен) күчереп күмү өчен урын булуын раслый торган документ;
- 8) тиешле урында күмелгэн вафат булучы белән тугандаш мөнәсәбәтләрне раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре;
- 9) мөрәжәгать итүченен шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза биругче имzasы)

(дата)

(жирлеу һәм жирлеу эште өлкәсендө жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

мерәҗәгать итученең (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшөү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документтың реквизитлары)

(гариза бириүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мәрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтлөрен раслый торган документтың реквизитлары)

Күмү урынын яңадан теркәү турында ГАРИЗА

Ялгыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмүне (кирәклесен ассызыклауны) теркәүне сорыйм, урнашкан

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәтте номеры, күмү урыны
номеры _____ номеры _____

(мерәҗәгать итүче күмү урынын яңадан теркәүне сорый торган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

_____ сәбәбен

курсатергэ _____

Түбәндәге документларны беркетәм:

- 1) күмү турында таныклык (махсуслаштырылған хезмәтне күмү турында таныклык булмаган очракта, исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгесендә булуын билгели);
- 2) мәрәҗәгать итученең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (чагыштыру өчен тәп нөсхәсе белән);
- 3) мәрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр күмү урынын яңадан теркәү турындагы гариза белән мәрәҗәгать итүче вәкиле мәрәҗәгать итүчегә мәрәҗәгать итсә, шулай ук мәрәҗәгать итученең шәхесен раслаучы документтың күчермәсе (дөрөслек күшүмтасы белән чагыштыру өчен);
- 4) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торган затның шәхесен раслаучы документтың күчермәсе (нигез күшүмтасы белән);

- 5) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торган зат вәкиленең
 вәкаләтлөрен раслый торган документ, шулай ук исеменә күмү урынын яңадан
теркәү башкарыла торган зат вәкиленең шәхесен танықлы торган документ
күчермәсе (чынбарлығын чагыштыру өчен күшүп);
- 6) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында танықлык яисә аның
нотариаль таныкланган күчермәсе (исеменә күмү урыны теркәлгән затның
вафат булуы очрагында);
- 7) күмү урыны теркәлгән затның исеменә теркәлгән затның туганлык
 бәйләнешен раслый торган документлар исеменә күмү урыны теркәлә йә
тиешле жиrlәнү урыны теркәлә торган зат белән яисә әлеге документларның
нотариаль таныкланган күчермәләре.

(гариза бирүче имzasы)

(дата)

6 нчы форма

(жирлэү нэм жирлэү эше олкессенде жирле үзидаренең вэкалэлте органы исеме)

мерэжэгать итученең (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшэү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шэхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(гарица биричье тарафынан бирелгэн очракта, мэрэжэгать итуче вэкиленең вэкалэлтлөрөн раслый торган документның реквизитлары)

Күмү турында таныклыкны рэсмилэштерү турында ГАРИЗА

Элек төзөлгэн ялгыз (туганлык, мактаулы, хәрби) күмүгэ (кирәклесенэ басым ясау) таныклык рэсмилэштерүн сорыйм

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы)

секторның _____ рэте номеры, урыны _____ номеры.

Бу урында түбэндэгэ кешелэр жирлэнгэн:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(кумелгэннэрнен фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта) күрсөтөлө, аларны күмү датасы, туганлык дөрөжэс)

Түбэндэгэ документлар тапшырам:

- 1) мэрэжэгать итүченең шэхесен таныклаучы документның күчермэсэ (тишерү өчен төп нөхчэсэ белэн);
- 2) мэрэжэгать итүче вэкиленең вэкалэлтлөрен раслый торган документ, эгэр күмү турында таныклыкны рэсмилэштерү турындагы гарица белэн мэрэжэгать итүче вэкиле мэрэжэгать итсэ, шулай ук мэрэжэгать итүче вэкиленең шэхесен таныклаучы документның күчермэсэ (чагыштыру өчен төп нөхчэсэ белэн);
- 3) тиешле урында күмелгэн үлгэн кешегэ карата вафат булу турында таныклык күчермэсен (чагыштыру өчен төп нөхчэсэ белэн);
- 4) үлгэн кешегэ карата кремация турында белешмэ күчермэсэ, аның көле тиешле урында күмелгэн урна (чагыштыру өчен төп нөхчэсэ белэн);
- 5) тиешле урында күмелгэн үлгэн кеше белэн тугандаш мөнэсэбэлтлэрне раслый торган документлар яисэ өлөгө документларның нотариаль таныктланган күчермэлэрэ.

(гарица биричье имзасы)

(дата)

«___» 20_ел

№_____

Ялгыз күмү өчен урын бирү туринда
КАРАР

1. Зиратта ялгыз күмү өчен урын бирергэ

(зиратның исеме, урнашу урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничэ _____ рәте номеры, күмү урыны номеры

— . _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

2. Күмү башкарылган көннән алыш 10 эш көненнән дә сонга калмыйча күмү туринда таныклык бирергэ _____

(күмү туринда таныклык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигез: башкарма комитетка гариза _____
(муниципаль берәмлек исеме)

Теркәлү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

Белешмә: вафат булғанны фактта күмү булмаган очракта, мөрәжәгать итүчегэ биргән көннән соң бер ай узгач карап (мөрәжәгать итүче вәкиленә) юкка чыгарылырга тиеш.

«___» ____ 20_ел

№_____

Туганлык буенча (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирү турында КАРАР
(кирәклесен ассызыкларга)

1. зиратта туганлык (мактаулы, хәрби) күмү (кирәклесен ассызыклау) өчен урын
бирергә _____

(зиратның исеме, урнашы урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәте номеры, күмү урыны номеры

— . _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

2. Күмү башкаралған көннән алып 10 эш көненнән дә соңға калмыйча күмү турында
тәнәктык бирергә _____

(күмү турында тәнәктык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигез: башкарма комитетка гариза _____
(муниципаль берәмлек исеме)

Төркәлү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

Белешмә: үлгән кешене фактта жирләү гамәлгә ашырылмаган очракта, карап мөрәжәгать итүчегө (мөрәжәгать итүче
вәкиленә) бирелгән көннән бер ай узгач юкка чыгарылырга тиеш.

«___» ____ 20_ел

№_____

Жирләүгә рөхсәт бириү турында КАРАР

1. Жирләүне рөхсәт итәргә _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

ялгыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмү урынында (кирәклесен ассызыкларга),
урнашкан

_____,
(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

сектор номеры _____, рәте _____ рәтө номеры, жирләү
урныны номеры _____.

2. Жирләү башкарылган көннән алыш 10 эш көненнән дә соңга калмыйча күмү
турында таныклык берергә

_____.
(күмү турында таныклык берелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигезе: гариза _____
(мерәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))
теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

Белешмә: вафат булганның фактта күмү булмаган очракта, мөрәжәгать итүчегә биргән көннән соң бер ай узгач
карап (мөрәжәгать итүче вәкиленә) юкка чыгарылырга тиеш.

« ____ » 20 ел

№ _____

Үлгэн кешене калдыкларын (көлне) казып алуға рөхсәт бирү турында
КАРАР

Үлгэн кешенең мәетен (көлен) алырга рөхсәт итәргә _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта))

зиратта күмелгән _____

(зираттың исеме, зираттың урнашкан урыны (адреси))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәте номеры, урыны _____
урныны номеры.

Нигезе: гариза _____

(мерәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта))

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

« ____ » 20 ел

№ _____

Жирләү урынын яңадан теркәү турында
КАРАР

1. Ялгыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмүне (кирәклесен ассызыкларга) яңадан
теркәргә рөхсәт итәргә, _____

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәтте номеры, күмү урыны номеры

(күмү урынын яңадан теркәгэн затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

2. Жирләү турында таныклык берергә _____

(күмү турында таныклык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигезе: гариза _____
(мерәжәгать итученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«   » 20 ел

№ _____

Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында
КАРАР

1. Элек башкарылган ялгыз (туганлық, мактаулы) күмүгә (кирәклесен ассызыкларга)
таныклык рәсмиләштерергә, урнашкан

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

сектор номеры _____, кайбер _____ жирләү
урныны номеры.

2. Жирләү турында таныклык берергә _____.

(күмү турында таныклык берелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигезе: гариза _____
(мерәжәгать итученец фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

« ____ » 20 __ел

№ _____

Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жиырләу турындағы Нигезләмәнең һәм жиырләу этие пункты күрсәтелә, ул ялгыз күмү урыны бирүдән баш тарту нигезләрен ача) Башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы күрсәтелә) һәм түбәндәге (нигез) буенча ялгыз күмү урыны бирүдән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәkle документларны тапшырмау
- Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.
- Элеге зират күмү өчен ябык

Хезмәтне күрсәтүдән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен анлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат күрсәтелә, шулай ук башка
өстәмә мәгълүмат булган очракта)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

« » 20 ел

No

Туганлық (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирүдән баш тарту (кирәклесен ассызықларга) турында КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жүрләү һәм күмү эши түрындагы Нигезләмәнең пункты күрсәтелә, ул туганлык, мактаулы, хәрби күмү очен урын бирудән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады (гаризаның теркәү номеры һәм датасы күрсәтелә) һәм туганлык (мактаулы, хәрби) күмү очен урын бирудән баш тарту түрында карап кабул итте (кирәклө) тубәндәгә нигезләрдә (аларга):

- █ гаризаны карау өчен кирәкле документларны тапшырмай

Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.

- ## □ Элеге зират күмү өчен ябык

Хезмәтнең күрсәтүдән баш тарту турында карап кабул итү сәбәпләрен аңлату:

Өстәмә мәгълүмат бирәбез

(муниципаль хөзмэл күрсэгтүдэн баш тарту собэлдэрэн бетерү өчен кирэклэ мөгжлумат күрсэгтэлэ, шулай ук башка
естэмэ магжлумат булган орчката)

Башкарма комитет Житәкчесе _____ (муниципаль берәмлек исеме)

« ____ » 20 ел

№ _____

Жирләүгә рөхсәт бирудән баш тарту турында КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жириләү турындагы Нигезләмәнең һәм жириләү эшие пункты курсәтелә, ул күмүгә рөхсәт бирудән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет
 _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күму гаризасын карады
 _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсәтелә) һәм, түбәндәге нигез буенча
 (аларга) жириләргә рөхсәт бирудән баш тарту турында карар кабул итте:

- таләп ителгән күму урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялғыз күму күләменнән чыгып, табут белән күму өчен буш урын булмау;
- Әлеге зират күму өчен ябык;
- гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;
- тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- кабергә көл күмүдән тыш (табутка кабер күмгәндә) минерализация чоры тәмамланмый;
- аны күмүгә рөхсәт бирудән гариза бирелгән очракта (үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күму урынын теркәү турында белешмә булмаган очракта).

Хезмәтне курсәтүдән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен анлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(хезмәт курсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булган очракта башка өстәмә мәгълүмат курсәтелә)

Башкарма комитет Житәкчесе
 _____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Үлгән кешенең мәетен казып алырга рөхсәт бирүдән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жиырләу турындагы Нигезләмәнең һәм жиырләу эшне пункты курсателә, ул үлгән кешенең калдыкларын (прахны) аерып алуға рөхсәт бирүдән баш тарту нигезләрен ача торган _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү турындагы гаризаны карауды _____ (гаризаның теркәү номеры һәм датасы курсателә) һәм түбәндәге нигез буенча вафат булған калдыкларны (прахны) аерып алуға рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәkle документларны тапшырмау
- Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.
- жиырләүләрне теркәү кенәгәсендә үлгән кеше исеменә күмү урынын теркәү турында белешмәләр булмау (күмү турында таныклық булмаганда)

Хезмәтне курсатудән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен анлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(хезмәт курсатудән баш тарту сәбәпләрен бетеру өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булған очракта башка өстәмә мәгълүмат курсателә)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жириләү турындагы Нигезләмәнең һәм жириләү этие пункты курсәтелә, ул күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлек исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсәтелә) һәм күмү урынын түбәндәге нигез (аларга) буенча яңадан теркәүдән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;
- тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (күмү турында таныклык булмаганда) күмү урынын теркәү кенәгәсендә вафат булган кешенең исеменә теркәү турында белешмәләрнең булмавы.

Хезмәтне курсәтүдән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен анлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(хезмәт курсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булган очракта башка өстәмә мәгълүмат курсәтелә)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

« » 20 ел

№

Жирлэү турында таныклыкны рәсмиләштерүдөн баш тарту турында

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә экසирләү турындағы Нигезләмәнең һәм экසирләү эши пунктты курсәтөл, ул күмү турында таныклыкны рәсмиләштерудән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсәтела) һәм түбәндәге (аларга) нигез буенча күмү турында таныклыкны рәсмиләштерудән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәклө документларның төп нөсхәләрен тапшырмая;
  - тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
  - ихтыяж булган жирләү урынына элек башка затка күмү турында таныклык бирү;
  - күмүләрне теркәү кенәгәсендә башкарыйланған күмү турында мәгълүматлар булмау.

Хезмәтнең күрсәтүдән баш тарту турында карап кабул итү сәбәпләрен аңлату:

Өстәмә мәгълүмат бирәбез

(хезмәт күрсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәкле мәгълүмат, шулай ук булган очракта башка ёстымә мәгълүмат күрсәтәлә)

Башкарма комитет Житәкчесе _____ (муниципаль берәмлек исеме)

(имза)

Титуль бите

жирлеу үзидарәнең вәкаләтле органы исеме

жирләү һәм күмү эше өлкәсендә

ЖИРЛӘҮЛӘРНЕ ТЕРКӨҮ КЕҢӘГӨСЕ № ____

(торак пункт исеме)

(зиратның исеме)

Башланган «__» ____ 20__ ел.
 Тәмамланган «__» ____ 20__ ел

*Жирләуларне теркәү кенәгәсенең титул кәгазе формасы:**Формат А4 (210 x 297 мм)**(китап бите)*

№ т/б	Жирләүн е теркәү номеры	Үлгән кеше турында мәғълұматтар				Үлем турында тәнислық номеры, ЗАГС органды тарафынан бираелу датасы	Тәнислық бираелу ЗАГС органды исеме	Зират адресы	Участок номеры, сектор, күмү урныны номеры	ФИО (соңғысы - булған очракта) һәм адрес, күмү урныны өчен жавапты затыны телефоны	Жирләү турында тәнислық номеры һәм датасы
		ФИО (соңғысы - булған очракта)	туган көне	Үлем датасы	Күмү датасы						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

*Жирләуларне теркәү китабы битенең рәвеше**Формат А3 (420 x 297 мм)*

МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕК-

(муниципаль беремлек исеме)

ЖИРЛӘҮ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

(кумұ башкарылған торак пункт исеме)

Искәрмә: таныклык битендә күмү рәвеше турында белешмәләр күрсәтелә:

«Ялғыз жәирләү турында таныклык», «туганлық буенча жәирләү турында таныклык», «Мактаулы жәирләү турында таныклык» яки «Хәрби жәирләү турында таныклык»

Жирләү урыны өчен жараплы затка

(мерәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта))

Улгән кешене жирләүне теркәү турында

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта))

теркәү номери

Туу датасы

Үлем датасы

Күмү датасы

зират

(зираттың исеме)

Жирләү урыны номеры

Жир кишәрлегенең

куләме

Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)

М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы «___» 20 ___ ел.

Искәрмә: туганлық (мактаулы, хәрби) күмү турында таныклык бирелгән очракта, анда шулай ук улгән кеше янында күмелгән яисә вафат булуучы каберенә кабат жәирләнгән заттар турында мәгълүматтар күрсәтелә.

Улгән кешенең туганлык буенча (мактаулы, хәрби) жирләүнен буш урында жирләү теркәлде

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта))

Туу датасы

Үлем датасы

Күмү датасы _____ Теркәү номеры _____
Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)
_____ М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы « ____ » 20 ____ ел.

Үлгән кешенең каберенә кабат күмү теркәлде

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Туу датасы _____ Үлем датасы _____

Күмү датасы _____ Теркәү номеры _____

Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)
_____ М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы « ____ » 20 ____ г.

Мәетнең көле салынган урнаны күмү теркәлде _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Туу датасы _____ Үлем датасы _____

Күмү датасы _____ Теркәү номеры _____

Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)
_____ М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы « ____ » 20 ____ г.

Күмү турында таныклык кенәгәссе форматы тыпсызыз 160 X 110 мм.

Күшымта № 2
Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Күн авыл
җирлеге башкарма комитеты карары
белән расланган Нигезләмәгә
27 декабрь, 2024 ел № 84

Татарстан Республикасы Питрәч районның Күн авыл җирлеге территориясендә
урнашкан зиратлар исемлеге

№ п/п	Жәмәгать зираты исеме	Ижтимагый зиратның урнашу урыны (адресы)	Жәмәгать зираты эше режимы
1	Күн	Татарстан Республикасы, Питрәч районы, Күн авылы	Көн саен сәгать 6.00 дан 15.00 кадәр

Күшымта № 2
Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Күн авыл
жирлеге башкарма комитеты карары
белән расланган Нигезләмәгә
27 декабрь, 2024 ел № 84

Мәет жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә
күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына, ир яисә хатын, якын туганнарга, башка
туганнарга, үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган законлы вәкилгә яисә
башка затка таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем таныклыгын рәсмиләштерү
2	Каберне һәм күмү өчен кирәkle башка эйберләрне бирү һәм китеրү	1. Транспорт чарасы белән бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм турыдан – туры үлгән кешенең (алга таба-үлгән кешенең) гәүдәсе (калдыклары) урнашкан урынга кадәр күчерүне дә кертеп): 1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан эшләнгән агач табут; 2) күмү өчен кирәkle башка эйберләрне: япма – 80 x 200 үлчәмле 1 данә; мендәр-40 x 40 см үлчәмле 1 данә; 3) жирләү ритуаль теркәү билгесен. 2. Табут тышлыгында, күмү өчен кирәkle башка эйберләрдә күренеп торган кимчелекләр (тишекләр, ярыклар) булмаска тиеш.
3	Үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратка (крематорийга)ташу	1. Үлгән кеше белән табутны алыш чыгу һәм аны махсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катаfalка-арбаларда, катаfalка-носилкаларда, катаfalка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла. 2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урнына ташу махсус транспорт чарасы белән

	<p>башкарыла.</p> <p>Азық-төлек чималын һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен куллану рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны транспортировкалаганда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаулардан качарга тиеш.</p> <p>Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
4	<p>Күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү)</p> <p>1. Күмү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэмин итергә тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысул белән башкарыла.</p> <p>Табутны күмгәндә кабер озынлыгы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр ара – 1 метр.</p> <p>Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындағы кабергә күму рөхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү (көл салынган урнаны күмү) буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү:</p> <p>1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә);</p> <p>2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү;</p> <p>3) кабер өстенә калкулык ясап кабер салу;</p> <p>4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булганда); аның туу һәм</p>

	<p>Улұ даталары (мондай мәгълумат булғанда), күмүнен теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую.</p> <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләгәндә:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр; 2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, кабер ташларының, кабер плитәләренең) сакланышы
--	--

Үлгән кешенең тормыш иптәше, ябын туганнары, бүтән туганнары йә законлы вәкиле булмаганда яисә алар тарафыннан жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләүне башкару бурычын үз өстенә алган башка затлар һәм шәхесе билгеләнмәгән вафат булғаннар булмаганда жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем турында таныклык рәсмиләштерү
2	Кәфенләү	Үлгән кешенең килеме маҳсус килем һәм аяк килемнән тора
3	Каберне һәм күмү өчен кирәkle башка эйберләрне бирү һәм китеրү	<p>1. Транспорт чарасын (төяү-бушату эшләрен дә кертеп) бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгәннең гәүдәсе (калдыклары) булған урынга турыдан-туры күчү (алга таба - үлгән):</p> <p>1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалган агач табут;</p>

		<p>2) күмү өчен кирәkle башка предметлар: жәймә - 80 x 200 зурлығындағы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлыктагы 1 данә аяқ килеме;</p> <p>3) ритуаль теркәү билгесен жирләү.</p> <p>2. Үлгәннәрне мәеткә күмү өчен кирәkle табутны, башка предметларны киендерү күзгә күренерлек кимчелекләр булырга тиеш түгел (тишек, ярык)</p>
4	Үлгән кешенең гәүдәсөн (калдықларын) зиратка (крематорийга)ташу	<p>1. Үлгән кеше белән табутны алыш чыгу һәм аны маҳсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда башкарыла. (ел фасылына карап).</p> <p>2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына ташу маҳсус транспорт чарасы белән башкарыла. Азық-төлек чималын һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен куллану рөхсәт ителә. Үлгән кеше белән табутны транспортировкалағанда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаудан качарга тиеш. Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
5	Күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү)	<p>1. Күмү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэмин итelerгә тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысул белән башкарыла. Табутны күмгәндә кабер озынлығы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр ара – 1 метр. Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлығы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл</p>

	<p>савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгэннэрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгэннэрне яндыру рөхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү (көл салынган урнаны күмү) буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә); 2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү; 3) кабер өстенә калкулык ясап кабер салу; 4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булганды); аның туу һәм үлү даталары (мондый мәгълүмат булганды), күмүнен теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую. <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгэннэрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләгәндә:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр; 2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, кабер ташларының, кабер плитәләренең) сакланышы
--	---